



Verantwoording 2022

Inhoud

Voorwoord.....	2
Algemene informatie	2
Bestuur.....	2
Beleidsplan 2022-2027.....	3
Financiële positie.....	3
Activiteiten.....	3
Noordzee	3
Zoetwaterplassen.....	4
Nederlandse Cariben	5
Overige activiteiten.....	6
Vooruitblik 2023.....	6

Voorwoord

Voor de Brave Water Foundation (BWF) was 2022 een betrekkelijk rustig jaar, zeker na 2021, een jaar met bestuurswisselingen, adreswijziging, een nieuw beleidsplan en nieuwe activiteiten. Veel activiteiten in het afgelopen jaar waren een logisch gevolg op eerder genomen initiatieven; ze zijn daardoor minder nieuwswaardig maar zeker niet minder waardevol.

Ook de financiële positie van de BWF is nog steeds gezond met voldoende donaties om de lopende activiteiten te financieren. Al met al is het weer gelukt om een kleine bijdrage te leveren aan de grote doelstelling van de BWF.

Algemene informatie

De stichting Brave Water Foundation is een Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI), die is opgericht in 2016 in Renkum en sinds 2021 is gevestigd in De Zilk. De stichting heeft als doel het verbeteren en behoud van (de kwaliteit van het) oppervlakte water en het verrichten van alle verdere handelingen die daarmee in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De BWF is opgericht door een aantal vrijwilligers die vanuit hun betrokkenheid bij het onderwaterleven en de liefhebberij met de duiksport betrokken zijn geraakt bij de kwaliteit van het oppervlaktewater in Nederland en het Nederlands Caribisch gebied.

Duikers worden meer dan andere watersporters geconfronteerd met de veranderende kwaliteit van en het leven in zoetwaterplassen in Nederland, in de Noordzee en in de wateren rond de Caribische eilanden. Door de kwaliteit van het water en de onderwaterflora en -fauna te monitoren, door aandacht te vragen voor bijzondere waarnemingen en de bodem en wrakken van de Noordzee in kaart te brengen en zoveel mogelijk te ontdoen van plastic afval, visnetten en lood en, wil de BWF een bijdrage leveren aan het behoud en verbeteren van de (onder)waternatuur en de kennis daarover delen.

Bestuur

Het bestuur van de BWF bestaat uit:

Truus van der Ploeg- van Noort (voorzitter)

Wieger Steinmetz (penningmeester)

Rob van der Ploeg (lid)

Hans Hoogendijk (lid)

Alle bestuursleden zijn aangemeld bij de KvK en opgenomen in het UBO-register, hetgeen sinds 27 maart 2022 verplicht is. De voorzitter en de penningmeester zijn gezamenlijk bevoegd om te handelen, maar voor de besluitvorming is een meerderheid van stemmen van het voltallige bestuur nodig. Bestuursleden zijn vrijwilligers en ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden.

Het vestigingsadres van de BWF is: Ruigenhoek 25 2191AG in de Zilk.

Beleidsplan 2022-2027

Het beleidsplan voor 2022- 2027 is vastgesteld medio 2022 en gaat verder op het beleid uit het voorgaande beleidsplan 2016 -2021.

Komende jaren wordt er vooral ingezet op het onderzoek naar de kwaliteit van enkele zoetwaterplassen in Nederland en het monitoren van de onderwaterflora en -fauna aldaar. Verder gaan we door met het in kaart brengen van de bodem en wrakken in de Noordzee, het koraalbehoud rond Bonaire en al deze plekken ontdoen van plastic afval, visnetten en lood en gaan we bijzondere waarnemingen onder de aandacht brengen.

We werken samen met andere stichtingen met vergelijkbare doelen en bieden een platform waar kennis en informatie beschikbaar is. Op die manier kunnen we een concrete bijdrage leveren aan het behoud en verbeteren van de (onder)waternatuur en de kennis daarover delen zodat de kwaliteit van het oppervlakte water positief beïnvloed kan worden, het onderwaterleven gezond blijft en de balans zich kan herstellen, zowel in Nederland, in de Noordzee als rond de Nederlandse Cariben.

We doen dat samen met sportduikers, vrijwilligers en met andere stichtingen die het onderwaterleven een warm hart toe dragen.

Financiële positie

De financiële positie van BWF is gezond; er zijn voldoende donateurs om de onkosten te dekken. In 2022 waren er weer 8 vaste donateurs die zich middels een overeenkomst verplichten om jaarlijks een bedrag over te maken. Met dit budget zijn de expedities met de Lamlash op de Noordzee bekostigd, is er een bijdrage geleverd aan het monitoren van de Toolenburgerplas en het Haarlemmermeersebos plas en is gewerkt aan het herstel van de koraalriffen op Bonaire. Van alle donaties (ca. €17000 per jaar) wordt ca. 5% besteed aan overhead kosten; er zijn geen personeels- of bestuurskosten. De overige gelden zijn besteed aan de activiteiten en donaties zoals die door de BWF worden beoogd.

Activiteiten

Noordzee

In 2022 zijn in het Noordzee-duikseizoen veel dagen geweest met wind en hoge golven waardoor de Lamlash maar een deel van de Nederlandse kustwateren in de Noordzee heeft bevaren. Slechts 41% van de geplande 58 duikdagen tussen juni en november kon uitgevaren worden, maar dan nog was het weer niet stabiel genoeg om ver op zee wrakken te onderzoeken. De volgende wrakken zijn in 2022 wel bezocht: 2376 Stomer onbekend; 2767 Gamma boot; Aboukir; Breydon Widgeon; Countess of Durham; Cressy; Emden 3; Hondsbosch; Lelygracht; Madrid; Nipponia; Onbekend, uitwijk REM; Orzel puntje; Serbia.

Helaas voor ons zijn een aantal wrakken niet meer te bereiken door de aanleg van windparken en voor een aantal anderen wrakken geldt dat er grote stukken omgevaren moet worden om deze te bereiken. Dat maakt het bezoek aan die wrakken er niet makkelijker op. Opvallend is dat een aantal kleine wrakken, in de corridor tussen de kust en het windpark Hollandse Kust vrijwel volledig tot op de zandbodem zijn weg gedregd. Er zijn rond deze posities baggerschepen gezien en bij een duik op een van deze wraklocaties zijn vrijwel geen wrakdelen meer aangetroffen, terwijl deze enkele jaren daarvoor deze nog meters hoog boven de bodem uitreikten. Alle flora en fauna die normaal gesproken op de wrakken is te vinden, is op deze locatie verdwenen en de zeebodem is een kale zandvlakte geworden.

Het zicht bij de wrakken varieerde tussen 1 en de 10 meter. De conditie van bekende wrakken (behalve die in de corridor) is vrijwel ongewijzigd gebleven ten opzichte van voorgaande jaren, maar in de fauna rond de wrakken zijn wel een aantal dingen opgevallen:

- De vele mosdiertjes die in 2021 zijn waargenomen zijn grotendeels verdwenen;
- op veel wrakken zijn meerdere grote en soms zeer oude kreeften waargenomen; dat betrof zowel bruin/oranje als blauwe kreeften;
- grote afwezigen dit jaar waren de kabeljauwen; deze zijn vrijwel niet gezien;
- er worden steeds meer gehoornde slijmvissen op de wrakken waargenomen;
- in juni zijn op enkele wrakken stringen met eitjes van de pijlinktvis gezien en op een diepte tussen 9 en 3 meter grote hoeveelheden haarkwallen die vrij in de stroming dreven;
- er is een enkele congeraal gesignaleerd en eenmaal een zeehond op het wrak;
- dieren als Noordzeekrab, fluwelen zwemkrab, steenbolk en gehoornde slijmvis zijn massaal op de wrakken aanwezig.

Helaas zijn op diverse wrakken ook visnetten gevonden en sportvislijnen met haken, lokaas en vislood. Er is een paar honderd kilo van deze materialen van de wrakken verwijderd en afgevoerd. Een deel van het vislood is omgesmolten tot duiklood. Er worden nog opmerkelijk weinig loodvervangers gevonden tussen het vislood.

Een zoektocht naar de vermiste Poolse onderzeeboot Orzel voor de kust bij Julianadorp is voortgezet. Nieuwe informatie heeft nog niet tot de ontdekking van het wrak geleid.

De afgelopen jaar is er een wrak uit het zand rond de Noorderhaaks vrij gespoeld. Delen van de romp, motor en ketels zijn vrijgekomen, maar grote delen van het wrak liggen nog onder het zand. Het is interessant om dit de komende jaren te blijven monitoren.

In cijfers:

Trips (uitgevoerd/gepland) : 8 / 25

Dagen op zee (op zee/gepland): 24/59

Bedoken wrakken: 14

Aantal duiken: 50

Aantal duikers (vast/opstappers): 8 / 28

Zoetwaterplassen

De Toolenburgerplas

Door de lange periode van droogte met als gevolg een lage waterstand is deze plas iets meer verzilt geraakt. (verhoogde geleidbaarheid van het water $\pm 1,56$ mS/cm naar $\pm 1,68$

mS/cm). Deze verzilting wordt veroorzaakt door kwelwater wat door de lage waterstand meer kans heeft gekregen om de plas binnen te dringen. Dat heeft een kleine kettingreactie veroorzaakt, te weten:

- sterfte onder de mosselen met als gevolg verminderde natuurlijke waterfiltering;
- achterblijvende planten groei bij zoals fonteinkruid en waterpest;
- slecht onderwaterzicht als gevolg van verhoogde biomassa in het water;
- verhoogde waarden van NH₃ (Ammonia), P₄ (Fosfor), PO₄ (Fosfaten) en SiO₂ (Silicaat of kiezelzuur), gevolg een verhoogde concentratie van biomassa als gevolg van een overmaat aan algenbloei;
- Verlaagde NO₃ (Nitraat) waarden waardoor er een tekort aan goede bacteriën is ontstaan (zeer lage nitrificatie processen).

De Toolenburgerplas blijft daardoor een zorgenkindje. De hoge cijfers van Ammoniak (NH₃), Fosfor (P₄), Fosfaat (PO₄) en Kiezelzuur (SiO₂) met als gevolg slechte doorzichtigheid en een negatief effect op flora en fauna, blijven ook voor 2023 een aandachtspunt.

Het Haarlemmermeersebos

In 2016 is de beluchtingsinstallatie weggehaald en sindsdien is de kwaliteit van het water in de bosplas hard achteruit gelopen en door overbevising is de visstand nog verder teruggelopen.

Maar met het in gebruik nemen van de nieuwe beluchtingsinstallatie in 2020 is de waterkwaliteit van het Haarlemmermeersebos weer sterk aan het verbeteren en ook de visstand is aan het herstellen.

De droogte heeft hier in mindere maten invloed gehad op de waterkwaliteit en het onderwaterzicht. In augustus is er wel wat blauwalg waargenomen maar veel minder als voorheen. De cijfers zijn ook hoopvol en redelijk stabiel.

Wij blijven de ontwikkeling van de bosplas samen met "Baseline" nauwlettend volgen.

Nederlandse Cariben

Reef Renewal Bonaire

Ook afgelopen jaar hebben we zowel een financiële bijdrage als een concrete bijdrage geleverd aan de stichting Reef Renewal Bonaire. Met de financiële bijdrage van 2021 en 2022 samen is een zgn. coral thicket geadopteerd. Een coral thicket is de basis voor een nieuwe koraalstruik en het laatste stadium in het koraal herstel.

Kleine stukjes koraal worden opgehangen en onderhouden in zgn. koraalboompjes zodat ze goed kunnen groeien. Eenmaal uitgegroeid tot koraaltakken worden deze aan een frame op de bodem gebonden zodat ze verder kunnen uitgroeien tot een struik.

Niet alleen is er een financiële donatie overgemaakt, maar door de Reef Renewal Specaltie te doen hebben we ook fysiek een aantal keren deelgenomen aan het onderhoud van de koraalkweekboompjes door deze van alg te ontdoen, te snoeien en te stekken. Daarmee hopen we het koraal langs de kust van Bonaire van Klein Bonaire weer enigszins te herstellen zodat het kwetsbare ecosysteem niet verdwijnt.

Clean up Bonaire

Tijdens het jaarlijks bezoek aan Bonaire worden niet alleen duikjes 'voor het plezier' gemaakt, maar hebben we ook deelgenomen aan clean-up duiken. Samen met Dewi van AB-Diving die elke week wel een Dive Against Debris organiseert, stropen we de bodem af om het rif schoon te houden. Omdat hier de stroming die langs het eiland gaat wat afzwakt,

komt veel zwerfafval uit de oceaan hier op de bodem terecht. In eerste instantie lijkt de bodem schoon, maar als je goed gaat kijken, zie je toch contouren van voornamelijk kapotte en half verteerde plastic flessen in het zand. Voor je het weet heb je een net vol afval. Helaas brengt de stroming steeds weer nieuw afval en ligt er de volgende week weer een zoi, en de week daarna, en....etc. Kortom, dat opruimen is een zinvolle bijdrage aan het ecosysteem van Bonaire.

Overige activiteiten

Congres "wij duiken veilig"

Op maart hebben we deelgenomen aan het congres "wij duiken veilig" (www.wijduikenveilig.nl) omdat het natuurlijk heel belangrijk is om een bijdrage te leveren aan het verbeteren en op peil houden van het oppervlakte- en duikwater, maar dat mag niet ten koste gaan van onze eigen veiligheid. Zo hebben we o.a. workshops gevolgd over de duikmedische keuring en de meest voorkomende oorzaken van duikongevallen, over decompressie en deco-stops en over de werkwijze van de marine bij reddingsoperaties.

Sea Swim voor het WWF

Helaas, na weken trainen om deel te kunnen nemen aan de sea swim voor het Wereld Natuur Fonds, kregen we te horen dat, na overleg met de Reddingsbrigade en lokale autoriteiten, besloten is om de WWF-Sea Swim te annuleren. De weersvoorspellingen, met name door de hoogte van de golven in combinatie met zeestroming en windrichting, waren te risicovol om het water in te gaan.

Ondanks dit teleurstellende bericht was er ook mooi nieuws! Met elkaar namelijk was er al €79.000 opgehaald! Een bedrag dat volledig ten goede komt aan de bescherming van het zo belangrijke koraal in onze oceanen.

Cursus web onderhoud

Om aangemerkt te kunnen worden als een ANBI moet aan een aantal voorwaarden zijn voldaan (zie ook: <https://www.firm24.com/kennisbank/article/anbi>). Zo moet de stichting:

- voor 90% van haar activiteiten het algemeen belang dienen;
- mag ze geen winstoogmerk hebben;
- een actueel beleidsplan zijn;
- een redelijke verhouding hebben tussen de beheerskosten en bestedingskosten;
- niet meer vermogen aanhouden dan redelijkerwijs nodig is voor de activiteiten;
- voldoen aan de administratieve verplichtingen en
- haar gegevens (beleid, bestuur, activiteiten, etc.) te publiceren op een eigen website.

De website van de BWF is <https://bravewater.nl>; om deze in eigen beheer te kunnen onderhouden (en zo de kosten voor het onderhoud te beperken) is een cursus gevolgd.

Vooruitblik 2023

We gaan verder met hetgeen we in de voorgaande jaren zijn opgestart. Voor de expedities op de Noordzee wordt naast het duikteam van de Lamlash, ook een beroep gedaan op dat van de Waterploeg zodat we meer wrakken kunnen bezoeken, monitoren en van afval en visnetten kunnen ontdoen.

We gaan door met het monitoren, inrichten en opruimen van zoetwaterplassen als de Toolenburgerplas en het Haarlemmermeerse bos en op Bonaire nemen we als vrijwilligers deel aan het onderhouden en uitplanten van de koraalkweek en doen we mee aan clean-up duiken of ruimen om het rif te ontdoen van plastic afval en overdadig sargassum.

Daarnaast nemen we deel aan symposia over veilig duiken en natuurbehoud onder water, bieden we trainingen voor duikers aan en supporten we stichtingen financieel en fysiek die dezelfde doelen nastreven als de BWF.

Namens het bestuur van de BWF
Truus van der Ploeg, voorzitter